

Behovsbedömning- Program för Barkarbystaden

Beskrivning	
Planens namn/Dnr:	Kst 2014/XXXX
Beskriv planområdets befintliga förhållanden:	
Beskriv planförslaget:	
Medverkande tjänstemän:	Jenny Ångman, Sandra Westin Info från Ingrid Kennerstedt Bornhall

Behovsbedömning	Ja/Nej	Beskrivning
Måluppfyllelse: Strider planen mot ...? - Gällande planer och program	Nej	Programmet strider inte mot gällande planer eller program.
- Riksintressen (se översiktsplanen)	Kanske i södra delarna	Beroende på var gränsen går för programområdet, så kan området beröras av riksintresse i de allra sydligaste delarna. Där är Bromma flygplats influensområde, vilket innebär att det finns begränsningar för byggnadshöjder.
- Nationella miljömål	Ja	Miljömålet begränsad klimatpåverkan kan påverkas både negativt och positivt. Genom att exploatera ytterligare, ökar transporter, vilket kan bidra till mer koldioxidutsläpp. Samtidigt kan en tät struktur med både arbetsplatser och bostäder i närheten av spårtrafik innebära minskade utsläpp per person. Dessutom ska cykeln prioriteras, vilket också kan bidra till minskade koldioxidutsläpp. Om nybyggnationen sker på ett energieffektivt sätt bidrar det till minskad klimatpåverkan per person på lång sikt. Miljömålet frisk luft kan påverkas negativt och positivt lokalt. En tät bebyggelsestruktur kan innebära förhöjda föroreningshalter eftersom luftgenomströmningen minskar och trafikmängden riskerar att öka. Samtidigt bidrar en tät struktur till möjlighet att använda fjärrvärme, sop-

		<p>sug, fjärrkyla, mm, vilket leder till en positiv påverkan på målet. Risker finns för överskridanden av luftkvalitetsnormer längsmed E18 redan idag.</p> <p>En exploatering av området kommer att öka mängden dagvatten genom att andelen hårdgjorda ytor ökar. Det är viktigt att hanteringen av dagvatten sker på rätt sätt, så att inte följande miljömål påverkas negativt levande sjöar och vattendrag, ingen övergödning, god bebyggd miljö och giftfri miljö.</p> <p>Ett rikt djur- och växtliv påverkas negativt då befintliga grönytor tas i anspråk och höga naturvärden riskerar att försvinna. Det finns krav på en grönytefaktor om minst 0,5 inom bostadsområden och 0,3 inom handelsområden och målet är att det ska bidra till gröna områden med god kvalitet och biologisk mångfald.</p> <p>En god bebyggd miljö kan påverkas positivt eller negativt av programmet. De rekreativa värdena kan höjas, dagvattenhantering i dagen istället för i ledningar. Mer hårdgjorda ytor och mindre grönt, kan dock medföra större risker vid översvämningar och värmeböljor. Delar av programområdet är bullerstört. För att skapa en god ljudmiljö är det viktigt att planeringen sker, så att en tyst sida skapas för bostäderna. Buller för de planerade bostäderna i Barkarby 1 kan minska i och med att E18 avskärmas med parkeringshus i Barkarby 2.</p>
<p>Bidrar planen till att nå lokala miljömål?</p> <ul style="list-style-type: none"> - Minskade utsläpp av koldioxid. - Gynna kollektivtrafik och cyklande. - Tillgänglighet till bostadsnära natur. - Minskad andel bullerutsatta bostäder. - Ökad areal skött biologisk värdefull mark. - God vattenstatus i sjöar och vattendrag. 	<p>Nej/Ja Ja Ja Ja/Nej Nej Ja</p>	<p>Minskade koldioxidutsläpp, se ovan.</p> <p>Inom programområdet planeras för två perronger under mark för tunnelbana. Nära anslutning mellan tunnelbana, pendeltåg och busstrafik. Kollektivtrafiken kommer att få en betydande roll i utvecklingen av Barkarbystaden. Gång- och cykeltrafik ska prioriteras.</p> <p>Naturmark kommer att tas i anspråk inom programområdet. Programmet kommer att innebära minskad andel</p>

		<p>areal biologiskt värdefull mark. Det är av största vikt att områden med höga naturvärden bevaras i så stor utsträckning som möjligt. Området längsmed Igelbäcken kommer att avsättas som ett reservat och andelen areal skött biologisk värdefull mark kan i så fall öka.</p> <p>Buller, se ovan god bebyggd miljö.</p> <p>Bällstaåns kemiska och biologiska status ska höjas till god status enligt Ramdirektivet för vatten. Igelbäckens vattenstatus ska upprätthållas som god status. Området kring vattendragen kommer att få förhöjda rekreativa värden. Delar av den kulverterade Igelbäcken kommer att öppnas upp, vilket är positivt för ån. Dagvattnet som leds från Barkarbystaden till Igelbäcken ska vara rent enligt kommunens riktlinjer för dagvatten.</p>
<p>Påverkas omgivande miljö?</p> <ul style="list-style-type: none">- Mark- Luft- Vatten- Klimat	<p>Ja Ja Ja Ja</p>	<p>Marken som kommer att tas i anspråk är ett flygfält med en stor andel oexploaterad gräsmark/ naturmark.</p> <p>Vid tätare struktur med mer transporter och med högre byggnader finns risker för försämrad luftkvalitet, läs mer ovan. Det finns risk för överskridanden av luftkvalitetsnormerna längsmed E18 redan idag. Dock är det svårt att bedöma riskerna inom programområdet i detta skede när inga trafikberäkningar har genomförts och ingen strukturplan finns.</p> <p>Det finns känd förorenad mark inom programområdet. Bland annat finns det en brandövningsplats, där rester av PFAS (Poly- och perfluorinerade alkylsubstanser) har konstaterats. Längsmed Bällstaån finns även risk för föroreningar från det sediment som lagts upp längsmed ån vid rensning. I arbetet med detaljplaner kommer detta att undersökas och vid behov kommer förorenad mark att saneras.</p> <p>Programmet ska bidra till att god vattenstatus uppnås i de berörda vattendragen.</p>

		<p>Genom att bygga en tät struktur med arbetsplatser och bostäder nära tunnelbaneuppgångar och pendeltågstationen, finns goda förutsättningar för att minska klimatpåverkan, läs mer ovan.</p> <p>Lokalklimatet är en viktig aspekt som behöver tas hänsyn vid planering, så att solinstrålningen, vindhastigheter, beskuggning, risk för översvämningar beaktas.</p>
<p>Påverkas landskapsbild eller stadsbild?</p> <ul style="list-style-type: none">- In- och utblickar, vyer, siktlinjer- Horisonten, stadssiluetten- Landskapsrum, stadsrum, gaturum	<p>Ja</p> <p>Ja</p> <p>Ja</p>	<p>Målet är att exploateringen ska ha en positiv inverkan på stadsbild. Hela stadsbild och landskapsbild kommer att förändras genom att området kommer att exploateras. Idag består området av ett flygfält med grönområden med Bällstaån och Igelbäcken som rinner genom. Programmet ska bidra till att skapa förutsättningar för byggnation av bostäder, utbildning och arbetsplatser. Området kommer att bli tätbebyggt med höga byggnader.</p> <p>Siktlinjer mot kyrkan kommer att behållas.</p>
<p>Påverkas naturmiljö/naturvård (inkl biologisk mångfald)?</p> <ul style="list-style-type: none">- Riksintresse för naturvård- Natura 2000-område- Naturreservat/Naturskydd- Strandskydd- ESKO- Rödlistade arter- Annan värdefull natur eller samband	<p>Nej</p> <p>Nej</p> <p>Nej</p> <p>Nej</p> <p>Ja</p> <p>Ja</p> <p>Höga naturvärden.</p>	<p>Området innefattas inte av något riksintresse för naturvård.</p> <p>Inom området finns höga naturvärden. En naturinventering har genomförts eftersom kännedomen om värdena var låg.</p> <p>Det finns ett antal rödlistade arter inom området.</p> <p>Det är ett ESKO område längsmed Bällstaån och ett längsmed Igelbäcken.</p> <p>Området gränsar till ett naturreservat. Inom området kommer ett reservat att bildas längsmed Igelbäcken. Vilken reservatsform är inte klarlagt.</p>
<p>Påverkas rekreation och friluftsliv?</p> <ul style="list-style-type: none">- Riksintresse för turism- och friluftsliv- Människan- Gröna stråk	<p>Nej</p> <p>Ja</p> <p>Ja</p>	<p>Exploateringen kommer att förändra rekreativvärdena inom området. Området är idag ett före detta flygfält. Området består till stor del av en öppen gräsyta med en landningsbana, detta område är idag ogästvänligt och troligtvis används det inte så mycket för rekreation. Andra delar av området är skogsdungar,</p>

		där höga naturvärden och rekreativa värden finns.
<p>Påverkas kulturmiljö/kulturarv?</p> <ul style="list-style-type: none"> - Riksintresse för kulturmiljö - Kulturresevat - Fornminne - Byggnadsminne - Kulturminnesvård - Historiska samband, möjligheten att avläsa historien i den fysiska miljön - Annan värdefull kulturmiljö 	<p>Nej</p> <p>Nej</p> <p>Ja</p> <p>Nej</p> <p>Ja</p> <p>Ja</p> <p>Ja</p>	<p>Området omfattar Järfällas förhistoriska centralbygd, koloniserat utifrån farlederna med Bällstaån och Igelbäcken. Området är fortfarande fornlämningsrikt, trots att flera stora utgrävningar ägt rum. Fornlämningarna har skydd i kulturmiljölagen.</p> <p>Järfälla kyrka med kyrkotomt och kyrkogård skyddas genom bestämmelser i kulturmiljölagen (kap 4).</p> <p>Regionala och kommunala kulturmiljöer kan komma att påverkas. Siktlinjer både norrifrån och söderifrån mot Järfälla kyrka - som kommunen ska tillvarata enligt beslut av Lst när förordnandet till skydd för landskapsbilden upphävdes - kan komma att påverkas. Området kring Barkarby torg med Tingshusområdet och Järfälla kyrka med Kyrkbyn är kulturmiljöer av både regionalt och kommunalt intresse.</p> <p>Från medeltiden och fram till 1949 var Barkarby sockens administrativa centrum. Flera gårdar och byar har legat i området, flera är av förhistoriskt ursprung. Vid Kalvshälla och Herresta har arkeologiska utgrävningar genomförts men bytomterna vid Ålsta och Håga finns kvar liksom Kyrkbyns gårdsplats. Kyrkbyn hette fram till 1700-talets början Järfälla och gav namn åt både kyrkan och socknen. Barkarby gård med värds- hus och tingshus finns kvar. Även lämningar efter torp och lägenheter finns kvar.</p> <p>Bevarade kulturlandskap/odlingslandskap samt äldre vägsträckningar är fortfarande avläsbara. Det öppna landskapet på flygfältet är till viss del påverkat av militären, men utmed Norrviksvägen samt öster om Tingshusområdet finns ett äldre kulturlandskap/odlingslandskap bevarat.</p> <p>De äldre vägsträckningarna finns bevarade i nuvarande Härads- och Kyrkvägarna, där häradsvägen och Enköpingsvägen sammanföll. Vid</p>

	<p>Järfälla kyrka svängde Enköpingsvägen västerut över fältet – en sträckning som idag delvis har tagits upp i Kalvshällavägen. Häradsvägen fortsatte via Kyrkvägen mot Hägerstalund. Sträckningen över fältet är borta, men återkommer innan Hägerstalund, där även en stenvalvsbro över Igelbäcken finns. Delar av lokala äldre vägsträckningar finns bland annat vid Ålsta samt mellan Sten och Håga.</p> <p>I Tingshusområdet finns många goda exempel på villabebyggelse från i stort sett hela 1900-talet. Även i Kyrkbyn finns välbevarad villabebyggelse, främst utmed Kyrkvägen. Kyrkbyn och Tingshusområdet började exploateras 1901 under det gemensamma namnet Barkarby villastad. I Tingshusområdet byggdes lite större och mer påkostade villor, medan husen i Kyrkbyn är mer av egnahemstyp. Under 1900-talet skedde förtätningar främst genom avstyckningar. Intill Kyrkbyn ligger Tallebo från 1909, ett exempel på ett egnahem med ekonomibyggnader och en stor tomt/trädgård som inte styckats.</p> <p>Barkarby flygfält är ett av de äldsta i Sverige och användes för både civila och militära flygningar. Inom området låg F8, Kungl. Svea Flygflottilj, som startade 1938. F8 inriktades på jaktförsvaret av Stockholm. Verksamheten kompletterades senare med räddningshelikoptrar och robotverksamhet. Kulturmiljön omfattar bland annat byggnader, bansystem, berg- och lämningar efter luftvärnsrobotsystemet LvRB 68.</p> <p>Inom området "Nya berget" finns flera välbevarade byggnader (robotladdningsverkstad, flygledartorn, expeditjonsbyggnad, hangar med expeditjonsdel) samt ett stort berg- och lämningar efter LvRB 68 i form av robotplattor och robotladdningsverkstad. Robotsystemet är en del av det kalla krigets historia i Sverige.</p>
--	--

		<p>Start och landningsbanan samt övriga delar av bansystemet är i stort sett intakt och viktiga för att förstå F8s struktur. Vid Tallebo finns en välbevarad hangar från 1955.</p> <p>Vad som också är utmärkande för området är de långa siktlinjerna. De löper i alla riktningar. De mest värdefulla är siktlinjerna mot kyrkan, utmed start- och landningsbanan samt mot Ålsta och Håga.</p>
<p>Motverkar planen hushållning av naturresurser och andra resurser?</p> <ul style="list-style-type: none"> - Mark, vatten, materiella resurser m.m. - Transporter, kommunikationer, energi m.m. - Tillgänglighet till grönområden - Effektiv infrastruktur inkl. fjärrvärme - Ekosystemtjänster 	<p>Ja Nej Nej Nej Ja</p>	<p>Förtätningen bidrar till möjlighet för resurshushållning, energieffektivitet, fjärrvärmeanvändning och transporteffektivitet. Trots detta innebär exploateringen att hushållning av mark, materiella resurser och vatten motverkas, vilket exploateringar oftast gör. Det är av största vikt att exploatering sker på rätt plats för att minimera påverkan på naturresurser och för att hushålla med resurser.</p> <p>Ekosystemtjänsten att det finns naturliga översvämningsytor inom området försvinner vid exploatering. Befintliga barrskogssamband kommer att påverkas negativt. Groddjurssambanden kan påverkas negativt, men också stärkas om området längsmed Igelbäcken restaureras.</p> <p>Exploatering inom området ökar tillgängligheten till grönområden genom att fler människor kommer att bo och verka i närheten av Järvafältet. Dessutom skapas möjlighet att ta tunnelbanan till grönområden.</p>
<p>Finns risker för hälsa och säkerhet, uppstår störningar från omgivningen eller ger planen upphov till störningar?</p> <ul style="list-style-type: none"> - Buller, vibrationer - Föroreningar (mark, luft, vatten) - Överskrids miljö kvalitetsnormer? - Uppstår risker (Farligt gods, hälsopåverkande verksamheter, strålning) - Uppstår övriga störningar (t.ex. djurhållning, lukt, allergier) - Påverkas inre/yttre vattenskyddsområdet - Riksintresse för dricksvatten 	<p>Ja Ja Ja Ja Nej Nej Nej</p>	<p>Det finns risk för bullerstörningar inom området. För att undvika detta är det viktigt hur den framtida byggelsen placeras. Det finns risk för påverkan av vibrationer under byggtiden.</p> <p>Inom området har tidigare flygverksamhet förekommit. Dessutom har det funnits så kallade brandövningsplatser, BÖP och det finns betydande risk för att existerande markföroreningar finns kring och under flygbanan. Därför kan omfattande marksaneringsåtgärder krävas under</p>

		<p>byggskedet. Inför markarbetet behöver provtagningar genomföras för att avgöra om det finns föroreningar där schaktarbeten ska ske.</p> <p>Risk för att länshållningsvatten påverkar vattendragen under byggtiden. Kommunens riktlinjer ska följas.</p> <p>Det kommer att bildas mer dagvatten inom området idag, än vad som tidigare skett eftersom naturmark kommer att hårdgöras. Bällstaån ska uppnå god status enligt RAM-direktivet och Igelbäcken ska upprätthålla god status. Det innebär att hårda krav behöver ställas på dagvattenhantering, så att det vatten som rinner till vattendragen är rent.</p> <p>Miljö kvalitetsnormer för luft överskreds inte idag, det finns risk att de kommer att överskridas längsmed E18. Miljö kvalitetsnormerna för vatten överskreds i Bällstaån idag, se ovan.</p> <p>E18 är primär transportled för farligt gods. Planområdet är placerat i anslutning till E18. Risken för detta måste beaktas i planarbetet.</p>
<p>Finns det risker för...?</p> <ul style="list-style-type: none"> - Översvämning - Erosion, ras, skred 	<p>Ja</p> <p>Ja</p>	<p>Delar av området översvämmas regelbundet idag, vilket gör att risk för översvämning finns.</p> <p>Inom delar av området finns ras- och skred, vid detaljplanering inom programområdet behöver ras- och skredrisk utredas.</p>

Slutsats om fortsatt utredningsbehov

<p>Kommer planen att leda till betydande miljöpåverkan? Ja eller nej.</p>	<p>Ja</p>
<p>Samlad bedömning och motivering till ställningstagandet:</p>	<p>Eftersom det finns risk för ras och skred idag är denna risk betydande inom delar av området, då risken ökar för ras och skred vid exploatering om inte rätt åtgärder vidtas.</p> <p>Masshantering är en betydande aspekt. Stora mängder massor kommer att hanteras inom området. Rätt hantering av massorna kan ge stora miljövinster.</p> <p>Dagvatten och vattenkvalitet <i>Bällstaån</i> har inte god vattenstatus idag. För att nå ramdirektivet för vatten behöver olika åtgär-</p>

	<p>der vidtas längsmed ån i samband med exploateringen är dagvattenhanteringen viktig. Ett helhetsperspektiv behövs för att hantera kvaliteten i Bällstaån. Översvämningsytor försvinner vid exploateringen.</p> <p><i>Igelbäcken</i> har god vattenstatus. För att upprätthålla denna status är det viktigt att planera för rening av det dagvatten som kommer att ledas till Igelbäcken.</p> <p>Landskapsbilden kommer att förändras helt i och med att en helt ny stad byggs inom ett helt oexploaterat område. Även siktlinjerna mot Järfälla kyrka kommer att påverkas och försvinna helt eller delvis.</p> <p>Byggtiden kan vara betydande miljöpåverkan eftersom det finns risk för att mycket sediment når Bällstaån och i Igelbäcken. Det finns även risk för buller samt utsläpp av miljöfarliga ämnen från maskiner under byggtiden.</p> <p>Buller kan ge betydande miljöpåverkan. Det är av största vikt att beakta bullerfrågan, så att en god ljudmiljö skapas i den nya staden.</p> <p>Påverkan på naturmiljön kan bli betydande i ett lokalt perspektiv. Befintliga naturvärden behöver beaktas.</p>
Behov av utredningar:	<p>De olika aspekterna ovan kan få betydande miljöpåverkan. Följande områden behöver utredas.</p> <p>Programskede</p> <ul style="list-style-type: none">- Dagvattenutredning (övergripande nivå)- Översvämningsrisk (övergripande nivå)- Naturvärdesinventering (i stort sett klar)- Masshanteringsplan <p>I detaljplaneskede:</p> <ul style="list-style-type: none">- Ras- och skredrisk- Bullerutredning- Markföroreningar- Dagvattenutredning (detaljerad nivå)- Översvämningsrisk (detaljerad nivå)

Nästa steg

Ska ett samråd ske med länsstyrelsen...